

DE NOORD-BRABANDER

Staats- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS

Voor de Stad f. 12.
Franco per post » 14.

(Verschijnt drie malen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

MICERU VERUM QUID VETAT?

ORATIUS.

ADVERTENTIEN

10 cents de regel
behalve 35 cents regel

ITALIE

ROME, 1 November. Men verkoopt hier niet zonder reden de afgestane kleding als een buitengewone natuurwondering. Daar de aardbevingen bij Kaserta en Napels onder andere aardbevingen zich ook hier en meer noordwaarts op een veelvoelige wijze gemenst hebben, zijn voortdurend vernieuwde verspreidingen van de aardbevingen. In Lucca zijn 12 van de laatste zelfde aardbevingen geleden. De aardbevingen zijn dan elders. De aardbevingen zijn dan elders. De aardbevingen zijn dan elders.

TURKIJE

Berigten uit Konstantinopel van 21 October. Het volgende is de inhoud der berichten: Riza Pacha klimt nog dagelijks in aanraken bij den Sultan en het behoeft de zwaarte te zullen gelukken een uitsluitend ingezet op zijnen meester te berispen. Geen hoog stand-ambtenaar wordt bij den Sultan aangehouden zonder de vergunning van den eeren-voetwachter, die zich thans in de stad bevindt, met den Russisch-gezinden Ghisrew Pacha over de zaak. De ministers zijn zeer bevreesd voor de voortdurende onrust en sedert eenige dagen verachten een verandering in de huidige staatsaambten. In dat verband wordt men beweerd door de handelwijze van den Sultan te betrekken de grooten Seidramsadag, zonder bepaalde aanleiding, van de wettige grookvriendigheid bekleders de belofte van langden. Het is een vrok dien tijd op de vrede tegen den Sultan. Ghisrew Pacha is gevoed hebben, zouden afgegaan om hem docht als een veld troouw dienaar van den Staat. Ghisrew Pacha heeft men berichten van den 22 dezer. Zij bevond zich toen in de Archipel en zal dien waarschijnlijk niet verlaten, zmits zij aldaar te gelijker tijd op Griekenland en Egypte een waakzaam oog houden en tevens aan de maatregelen tot ligting van krijgsvolk in Sijde meerder nadruk bijzetten kan. Intusschen heeft de Kapudan Pacha zich dezer dagen genoodd gezien, met een vrij sterk velddeel naar de haven van Salonika te zenden, waar de Pacha van Larissa hem gezonden had, dat zóóvel in zijn Pacha als in Monastir en in geheel Albanië een bedenkelijke gesting onder de Rajahs heerschte. De gebeurtenissen in Griekenland baren der Porte voortdurend groote bekommerting.

ZWEDEN EN NOORWEGEN

Brieven uit Stockholm van den 7 November. De volgende bijzonderheden aangaande den

brand van Westmeede. De brand is veel versterkt. Geweldig dan die velen dezerle steden in 1838 heeft ondergaan. Het vuur is den 31 Augustus uitgebroken in het huis van de heer de Volkrijke gedeelte van de brand. De vlammen door een verbranding van de brand. De vlammen hebben gedurende eenigen tijd op den brand voortgevoert en vier tijden de brand in de vlammen. De brand is den 1838 gelukkig afgegaan en slechts acht blijven staan. 1400 personen zijn zwaargewond. De brand heeft veel schade aangebracht. De brand heeft veel schade aangebracht. De brand heeft veel schade aangebracht.

OOSTENRIJK

WIENEN, 10 November. Op 5 November heeft het jaarlijksche concert in de groote keizerlijke ridschool plaats gehad. De schepning van Haydn werd met een waarlijk voortreffelijke juistheid uitgevoerd. De gansche keizerlijke familie, alsmede meer dan 4000 toehoorders, onder welke de kroon des keizers, woonden dit feest bij. De keizerlijke de uitvoering te weep bragt, was onbeschrijfelijk. De Keizer en de Keizerin werden met groote blijdschap ontvangen.

ENGELAND

LONDON, 10 Nov. Jongstleden Dingsdag hebben de heeren O'Connell en zijne medebeschuldigten de nietigverklaring der geheele beschuldiging verzocht, op grond eener grove onregelmatigheid in de handelingen van den grooten jury, die nationaal de getuigen in de Kamer van den voorzitter der getuigen en niet in de vergadering van het hof zelf onder eede gehoord heeft. Den volgenden dag zou deze exceptie worden; wordt zij aangenomen, dan ligt de geheele beschuldiging in duigen. Een overheerlijk beambte, door den markgraaf Gumberrine in Hindostan aangekocht, is aan Koningin Victoria aangeboden. Dit prachtige beest, het voorwerp van de aanbidding der Indianen, weeg 800 ponden. Daar deze os buitengewoon wild en gevaarlijk was, heeft men hem in een der stallen van Houg-Park overgebracht. Daags na de aankomst zijn de koningin en Prins Albert danzen en man bezigigen. Voor de tafel van H. M. bestemd zijnde, moest het beest natuurlijk geslagt, gezouten en gesaukt worden en daar het eerste van die beestrijen zich gemakkelijk liet bepraten dan ten uitvoer brengen, is den alderman Banister

deze zaak opgedragen. Dit is de opzigter der koninklijke en het door men ondervindig een vromelijke behendigheid in het oogen de vromen. Ditmaal nogtans ging het niet gemakkelijker, en het heeft den alderman veel moeite gekost den Indoos den gehadeslag toe te brengen. De tijd zal toonen wat voor den haard worden bereid en de hoortien die op zijn minst achtien dakh lang zijn, zullen worden gepoijst en beuward. De hoortien die op zijn minst achtien dakh lang zijn, zullen worden gepoijst en beuward.

SPANJE

Narvaaz heeft zijn ontslag genomen als Kapitein-generaal van Madrid. De reden van dit besluit is niet bekend. Men gelooft echter dat die hoofd-officier eenige spijt heeft gevoeld, dat de stadelijke overheid van Madrid hem niet heeft geluk gewenscht wegens het mislukken van den aanstog op zijn leger. Onderscheidene personen zijn nog den 13 in hechtenis genomen, als verdacht van medeplichtigheid aan dien aanslag. De leden der Junta van Barcelona hebben, zoo verzekerd wordt, aan den franschen koning verzocht aan boord van een der fransche schepen de wijk te mogen nemen. Barcelona heeft zich naar het hoofdkwartier van Garcia begeven om uit naam der stad in onderhandeling te treden. De kapitein-generaal heeft aan de opstandelingen zijne bedingen voorgeschreven en hun acht en veertig uren tijds gelaten om een besluit te nemen. Hij heeft een dagorde uitgevaardigd, volgens welke de vijandelikheden sedert dezer morgen geschorst zijn.

Men leest in den Skid van Marseille van den 10 November.

De stoomboot La Ville de Madrid is gisteren in onze haven aangekomen; zij heeft te Barcelona den 14 aangelegd: alles kondigde aan dat door den generaal Sanz eersdaags een aanval tegen de opstandelingen zal gedaan worden. Onder deze laatste heerscht een groote verdeeldheid. Het is te wenschen dat er een bemiddeling plaats grijpe, en dat door generaal Sanz geene kapitulatie worde toegestaan; want het is dringend noodzakelijk dat de grond van Katalonië gezuiverd worde van dezen bandietenzweru, die sedert drie maanden vernieling en verwoesting rondragen in de tweede stad van het koninkrijk.

De opstandelingen van Vigo hebben zich in de morgen van den 11 onderworpen. Die van Figueres hebben in de sterkte der stad de wijk genomen en schijnen vastelijk besloten een geduchten weerstand te bieden.

Uit Barcelonetta, de haven van Barcelona, schrijft men, onder dagteekening van den 12 November:

De toestand der Franschen, die uit Barcelona naar Barcelonetta geweken zijn, is allerongelukzigst. Wanneer de eelmoedigheid van de fransche regering dezen niet te hulp was gekomen, zouden honderden families letterlijk van honger zijn omgekomen; en nog wordt er veel gebrek geleden, waaraan men niet te gemoet kan komen. Kan vele bekwaame werkheden, die gewoonlijk 6, 8 en 10 franken daags verdienden, ontbreken de middelen

— Men schrijft uit Utrecht: « Een lofwaardige maatregel, welke navolgenswaardig is, wordt tot stand gebracht bij het 7de regiment infanterie, hierin bestaande: de 1ste en 2de luitenanten bij dat regiment hebben elk onderling verbonden, dat zij, welke bij de aanstaande zitting van het verpligte verlof te nemen van 16 maanden, vrij loten en aldus onder de wapenen blijven, maandelijks een klein gedeelte van hun traktement zullen laten staan, ten einde aldus van die bijeengebrachte gelden hunne met verlof zijnde kameraden eene tegemoetkoming voor het gemis van hun aktiviteits-traktement te doen erlangen. Zulke beginselen bewijzen een goed gemeend esprit de corps »

ARNHEM, 21 Nov. Het vonnis in de, om der gevolgen wille, zoo belangrijke zaak, door het openbaar ministerie alhier op hooger order, tegen den Heer C. A. Thieme, als verantwoordelijk uitgever der *Arnhemse Courant*, ingesteld, is heden namiddag ten 1 uur uitgesproken, en daarbij verstaan, dat de schrijver van het gekalangeerde artikel niets meer gedaan had dan bescheidenlijk gebruik maken van het regt, aan ieder Nederlander bij artikel 225 van de grondwet van den staat gewaarborgd; verklarende de regtbank dat hier noch misdad, noch misdrijf, noch overtreding aanwezig was, en ontslaande deswege den Heer Thieme van alle rechtsvervolging. De Hll. Mrs. Nahuys, Robidé van der Aa en van Overveldt hebben als regters er over gezeten. Een aanzienlijk publiek vervulde even als ten dage der gehouden instructie der zaak de rechtszaal, en getuigde van de belangstelling, die men den afloop toedroeg.

Wie bekend is met de daden, welke aanleiding tot het schrijven van de *vervolgde regelen* gaven, en een oogenblik de niet toepasselijkheid der strafwet op den schrijver heeft kunnen betwijfelen zal gewis na het lezen van het uitvoerige, spoedig zeker door de *Arnhemse Courant* in dezelfde geheel mede te deelen vonnis, in het gevoelen van die talrijke schaar te deelen, welke zich nooit heeft kunnen begrijpen, hoe men in de bedoelde regelen *lasten, smaad of hoon* heeft kunnen vinden.

Het is om meer dan eene reden wenschelijk, dat men eene vervolging, welke bij zalen, in dit tijds-gewricht, eenen hoogst pijnlijken indruk gemaakt heeft, hierbij late rusten!

Mengelwerk.

LEVENSBERIGT

VAN DEN EDEL GROOT ACHTBAREN HEER

JOANNES LINSEN.

Ridder der orde van den *Nederlandschen Leeuw*, Lid der Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Bestuurder van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, tijdens het Fransch Bestuur Sekretaris-Generaal der Prefektuur van het Departement der Monden van den Rijn, enz. enz.

(OVERLEDEN DEN 27 DECEMBER 1841.)

Uit Dr. C. R. HEMMANS, Bijdragen over Noord-Brabant, 1843.

VOORWOORD.

Het is in Noord-Brabant tot nog toe eene zeldzaamheid geweest, dat de verdienstelijke mannen, welke ons Gewest van tijd tot tijd verliet, na hunn verscheiden in schriften herdacht worden. Wel is waar, zijn daarvan eenige uitzonderingen: zoo vond de Gouverneur Mr. C. G. Hultman een welmeenend redenaar in den heer Mr. Maurits Ganderheyden, voornaam advocaat te 's Hertogenbosch; zoo werden de verdiensten van den natuurkundigen C. J. Esdré met warmte geschetst door den Wel Eerw. heer C. W. Pape, predikant te Heusden; insgelijks trad de Hooggeleerde G. Wilmer, hoogleraar aan het bisschoppelijk Seminarie te Herlaar, niet welsprekende lijkreden op, om de groote diensten te ontvouwen, welke de heeren A. van Gils en P. van de Ven, beide hoogleraren en presidenten van gemeld Seminarie, bij hunne gewestgenooten zoo liefbaar zaktien en nog heden dankbaar herdenken doen. Misschien beijverde zich nog andere redenaars om bunne

verdienstelijke medeburgers in gedrukte schriften te doen kennen. Doch dit zijn uitzonderingen.

Sedert eenige jaren echter heeft de voorzitter van het Noord-Brabandsch Genootschap, Jhr. A. Martini van Giffen, eenen aanvang gemaakt, met de meest verdienstelijke afgestorvene leden van dat Genootschap in zijne openingsreden bij de algemeene vergadering te gedenken, en elk welmeenend Noord-Brabander, die eere wil geven aan wien eere toekomt, heeft den hooggeachten voorzitter toegejuicht en zijnen ijver bewonderd, daar het dikwijls niet gemakkelijk is, om de gewenschte juiste opgave te erlangen.

In navolging van die welmeenende mannen waag ook ik het, als levensbeschrijver op te treden van een der verdienstelijke mannen, waarop Noord-Brabant, gedurende de laatste vijftig jaren mag bogen. Ik meen den heer Joannes Linsen, die onmiddellijk na de verandering van zaken, in 1794 en 1795 door de Franschen in Nederland tot stand gebracht, als ambtenaar optrad, en steeds de achting van 's lands hoog bestuur, en der ingezetenen, dank zijn regtschappen karakter, in ruime mate genoot.

JOANNES LINSEN werd den 20 Januarij 1767 te Grave geboren, wiens ouders tot den faoelijken burgerstand behoorden. Tot den handel bestemd, werd hij te Amsterdam op een koopmans kantoor gevormd, en legde daar den grondslag tot die administratieve kennis, welke hem later in zijne ambtelijke betrekkingen zoo hoogt nuttig geweest is, toen na den inval der Franschen alle burgers zonder onderscheid van stand, geboorte of gods dienst tot 's lands bedieningen en ambten gelijke aanspraak verkregen. In 1789 naar het onderlijk huis teruggekeerd, bevestigde hij zich om zijnen vader in diens fabriek van gedrukte katoenen te helpen en hoezer weldra tot 's lands bedieningen geroepen, bleef hij desmetoemin de belangen dezer fabriek behartigen, en gaf later aan dezelve eene aanzienlijke uitbreiding, die vooral belangrijk was, toen het *système continental* van Napoleon de engelsche goederen van onze markten weerde. Hij bleef eerst met zijnen vader en broeders en later met zijne broeders alleen deze fabriek aanhouden, tot het jaar 1833, als wanneer het belgische, duitsche en engelsche fabriek de konfarrantie, om de drukkende lasten, onmogelijk maakte.

Nadat de Franschen den 28 December 1794 de stad Grave, na een zwaar bombardement hadden ingenomen begon Linsen zijne ambtelijke loopbaan. Daar hij onder die weinigen behoorde, welke de fransche taal spraken, werd aanstonds zijne dienst in stads belang geëischt, en wijdde hij zich dan ook gaarne toe aan de wenschen, zijner medeburgers. Hij had in zijne jeugd wel niets meer geleerd dan gebrekkig Nederduitsch, maar hij herstelde deze leemte in zijne opvoeding met les in die taal te nemen, zoodra hij van Amsterdam naar Grave terug was gekeerd, en zijn Patriotisme hem begeerig maakte, om het groote nieuws van die dagen registreels uit de fransche kouranten te verhemmen. Blijkens eenige minuten in het Fransch gehouden, toen hij sekretaris-generaal was, was hij die taal goed meester, en drukte hij zich daarin even zoo goed als in zijne moedertaal uit. De zucht, welke hem bezieldde, om de bronnen zelve te kunnen raadplegen, had hem den moed gegeven, om de engelsche en duitsche talen bij zich-zelfen te bestuderen, en bevond hij zich in staat, om in die talen werken over het fabriekwezen en den landbouw, waarvan hij een groot voorstander was, te lezen. Daarbij was hem de oude, middeleeuwsche en nieuwe geschiedenis met de aardrijkskunde niet vreemd, hij was met de geschiedenis der Nederlanden gemeenzaam bekend, en wist nauwkeurig al wat in de Provincie zijner geboorte merkwaardigs geschied was. Hij was dan ook eene goede vraagbaak over alles. Sedert 1794 in Noord-Brabant was voorgevallen, sprak daar gaarne over, en het jeugdige vuur tintelde hem op zijnen vijf-en-zeventigjarigen ouderdom nog in de oogen, als hij trouwelijk zijn hart kon uitspreken, over hetgene hij gekien en bijgewoond had, ja, waarvan hij niet zelden deelgenoot en bewerk geweest was.

Linsen begon niet de geringe betrekking van aide of adjasistent van den sekretaris, of liever als gezworen klerk ter sekretarie op een jaarljk traktement van 100 gulden, waartoe hij kort na de overgave der stad, den 18 pluviose (6 Januarij 1795) werd aangesteld. Den 15 April daaraanvolgende ging hij in commissie naar 's Hertogenbosch, om de stedelijke belangen voor te staan en deed zich daar gunstig opmerken: de regering zijner stad was over zijnen belangeloozen ijver zoo voldaan, dat zij den volgenden dag reeds een be-

sluit nam, waarbij hem een gulden daags, van den dag zijner aanstelling af, werd toegelegd.

Bij de organisatie van Bataafsch Brabant in 1795 werd hij klerk der kommissie bij de Vergadering der Representanten te 's Hertogenbosch en ging het volgende jaar als tweede kommissie bij het komite der Domeinen en Financien over. Van wege zijne geboortestad tot Representant benoemd, nam hij den 1 Januarij 1797, als zoodanig zitting. Na de ontbinding der Vergadering van Representanten, die den 29 Januarij 1798 door een Intermediair bestuur werd vervangen, werd hij daar lid van. Nu kwam (22 Februarij 1799) het Departementaal bestuur van de Dommel tot stand, en Linsen werd, in de Vergadering van kiezers van 54 Grondvergaderingen van den zesden ring (hoofdplaats Oss), den 27 Junij 1799, tot lid gekozen, en nam den 29 Julij daaraan volgende zitting.

In 1802 (21 Julij) werd het Departement van de Dommel in dat van Brabant veranderd, wanneer hij den 22 September van dat jaar, van wege de stad Grave en lande van Kuik, lid werd der Rakenkamer, (deze werd in het tegenwoordige paleis van justitie gehouden) op een jaarlijksch traktement van 2000 gulden.

In 1805 lid van den raad van Finantie geworden, werd hij den 11 Mei 1807 (onder koning Lodewijk) Assessor bij den Landdrost op een inkomen van 1500 gulden.

Intusschen was de bekwame Gogel, minister van Finantie geworden, waarover ons gewest zeer te vreden was, omdat deze staatsman een inboorling was van Brabant (hij werd te Vucht geboren). Linsen werd door den raad van finantie in Brabant den 15 Junij 1806 benoemd, om den nieuwen minister Gogel, met de heeren Rochussen en de Roon met deze benoeming geluk te gaaf wenschen. Ons gewest mogt inderdaad trotsch zijn op zoo een man, die tot heden toe als de bekwaamste minister van finantien geroemd wordt, welke ons land sedert gehad heeft. Ook mogt Noord-Brabant destijds bogen op den minister van justitie Van Hooft, geboortig van Eindhoven, een der regtschappensie mannen, dien ooit in Noord-Nederland eene portefeulle is toe-vertrouwd geweest.

Den 16 Maart 1810 werd ons gewest aan keizer Napoleon afgestaan, en in Frankrijk ingelijfd. Napoleon kwam zijne nieuwe onderdanen een bezoek geven en de minister van Binnenlandsche zaken, graaf de Montalivet, liet zich door den Landdrost en den heer Linsen bekend maken met de gesteldheid van dit nieuwe departement. In eene lange konferentie legde de heer Linsen den staat van Brabant open, en verwierf zich door zijne veelzijdige aan den dag gelegde kennis de genegenheid van dien staatsman en van Napoleon zelve. Men wilde, dat hij de betrekking van Sekretaris-Generaal zich zou laten welgevallen, doch zijne kiescheheid verbood hem, die winstgevende betrekking (10,000 fr. traktement) te aanvaarden, omdat hij meende, dat daardoor een ander werd voorbijgegaan. Hij liet zich eindelijk overhalen, toen Frania de Beaumont, die den 23 April tot Prefekt van het Departement des Bourhes du Rhin benoemd was, en den 2 Mei in bediening trad, hem voorspiegelde, dat bij zijne weigering een Franschman tot het sekretariaat van dit Departement zou worden benoemd. Den 23 Mei 1810 werd Linsen met den post van sekretaris-generaal in eenen beleefden en hartelijken brief door den prefekt geluk gewenscht en bleef dien waarnemen, tot dat de verbondene Mogendheden den 28 Januarij 1814 ons van de Fransche overheersching bevrijdden.

Onze bijna vierjarige vereeniging met Frankrijk is een der merkwaardigste tijdvakken uit de geschiedenis van Noord-Brabant. Vele goede instellingen, waarvan wij thans den weldadigen invloed erkennen, kwamen toen tot stand: doch aan den anderen kant was het een tijdvak vol plagerijen en onaangenaamheden, die wij van de fransche ambtenaren te verwaren hadden. Linsen beijverde zich steeds om zijne gewestgenooten, zoo veel hij mogt, te ontlasten, en wendde zijne zielevermogen toe tot het behoud van hun belang. Daar hij immer met betoed en voorzigtigheid voortging en zinnen arbeid ontzag, als die slechts iets goeds voor zijn gewestgenooten kon te weeg brengen, zoo werd hij door hem zegend en door het fransche gouvernement op hoogen prijs gesteld. Ons bestek gedooft niet, om hem in al zijne bemoeijingen als sekretaris-generaal te schetsen, dan in dat getal de geheele geschiedenis van die jaren zouden moeten behandelen. Om die reden zullen wij liever bij eenige bijzonderheden stil staan, die met hoe veel vertrouwen de diensars van Noord-Brabant

bejegend, en tevens aantoonen, dat Linsen steeds bereid was, om zich met nieuwe werkzaamheden te belasten, als hij den behoeftigen en hulpbehoevenden haaturgenoof, of de landbouwende volksklasse van eenige dienst kon zijn. En omdat de menschevriendelijkheid zijn hart als dat van elken rechtschapen man, de grootste eer aandooft, zoo behoren wij daarbij het eerst stil te staan en moeten dus tot het jaar 1800 terugkeeren.

Daar vele fabrieken te Hertogenbosch, tengevolge van den kwijnenden handel, dagelijks achteruit gingen, en vele geringe lieden van werk verstoken raakten, besloten eenige menschevrienden (a) een kousen fabriek op te rigten, welke den 1 Februarij 1801 in de eerste Nieuwstraat in de huijzing, gekweekt Litt. C. No 64, werkelijk tot stand kwam. Hierin vonden vele vrouwen en meisjes aanvankelijk overvloedig werk en brood, dan daar de belangen van eenige deelgenooten hen naar elders riepen, en de deelneming niet algemeen werd, moesten de aanwezige lieden tot de opheffing besluiten, die dan ook in 1803 plaats had. Intusschen was de belangstelling, die Linsen in deze inrigting, tot het laatste toe, toonde te stellen, aan zijne standgenooten niet ontgaan, en toen de dames, welke door Napoleon als leden der

Société maternelle waren benoemd (b), bijeenkwamen om de weldadige oogmerken der keizerin die zich aan het hoofd geplaatst had van deze maatschappij tot onderstand van behoeftige kraamvrouwen te bereiken, verkozen zij den heer Linsen tot haren sekretaris en trossaiger. In deze omslagtige administratie weet hij zich met de belangstelling, welke men van zijne menschevriendelijkheid rege had te verwachten, uitafin met moederlijke liefszorgheid ingestaan door zijne echtgenote, vrouwe J. C. van den Berg, met wie hij in 1807 getuwd was, en een zeer genoechlijk en gezellig leven leidde. Daar hij nu welk met geen kinderen gezegend was, heeft verded Mevrouw Linsen zich des te meer, om hare bestemming als vrouw, op een eedle wijze te vervullen. Bij de aanzienlijke bijdragen, waarvoor was ingeteekend, verlangde deze inrigting uit slands kas eene aanzienlijke toelage waardoor de dames in de gelegenheid waren, om een groot aantal behoeftige kraamvrouwen van het noodzakelijke te voorzien. Doch steeds moest deze hulp onvolledig blijven, zoo lang er geen fiks bestemd werd, om die vrouwen gedurende hare bevalling behoeftig op te nemen en te verplegen. Dit bewoog het gouvernement om in de hoofdplaats van ons departement een hospitaal voor behoeftige kraamvrouwen (*hospice de la maternité*) op te rigten en de prefekt werd gelast, om daartoe de noodige plannen te beramen. Hij benoemde den 19 Februarij 1812 een commissie, die hem daarin zou oorelichten, en stelde den heer Linsen aan het hoofd van deze commissie (c). Naauwelijks had hij met deze commissie een plan uitgeworpen, of men riep hem weder tot eene andere benoeming, die hem even welkom was, daar het andermaal de belangen goud der lijfde menschevriendelijkheid.

In dien tijd was het vorderdeel nog zeer groot tegen het intendent der pokken: dit moest overwonnen worden en het gouvernement stelde den 1 Juli 1813 een **commissie departementale de vaccine** te Hertogenbosch in. Linsen was wederom de eerste wiens naam op de lijst der leden voorkomt (d). Den 11 Mer 1813 werd voor dit departement een commissie van landbouw onder de bevoegdheid van **jury departementale** daargesteld, waartoe vijf leden van eerkende praktische en theoretische kennis van den landbouw benoemt werden. In dien gelededen bleef van kennisgeving zijner benoeming tot die betrekking

namelijken de heren J. J. Ribbijn, N. van Goyen, J. Linsen, H. B. van Dieren, H. A. A. van Ettrik, S. Nissen en P. van Santen.

(b) **La société maternelle** was den 10 Mei 1810 te Parijs opgericht en den 28 Junij staatsaangecomme werd haren werkring mede tot het departement des Bouches du Rhin uitgestrekt. De raad der administratie te Hertogenbosch bestond uit:

M. dame Vermeulen te Blijnen, **presidente**,
Marini Van Haiswijk, **alme-**
De la Court Van Bommet, **instru-**
Linsen Van den Brak, **les-**

Linson, **secrétaires et trésoriers**.

De commissie bestond uit de heren Linsen, Linsen, Willebois, Goujarts en Ligh-

Dit commissie bestond uit de heren J. Linsen, H. B. van Dieren, A. G. Verheijen, Van Peeters, A. de Groot, H. G. de Jong, De la Court, Van Goyen, Willebois, Goujarts en Boshuizen.

De commissie bestond uit de heren Linsen, Van der Brugghen, van Goyen, van Dieren en Diepen te Tilburg.

geeft de prefekt dezen welverdienden lof aan den heer Linsen, die sedert 1803 een gedeelte he- en broekland te Heesch in een fraai Landgoed herschapen had. Vos connaissances en agriculture, le zèle dont vous êtes animé pour les intérêts de votre pays, vos succès dans les spéculations agricoles, dont vous vous êtes occupé, méritent un sûr garant de l'empressement avec lequel vous seconderez dans cette circonstance les intentions bienfaisantes du gouvernement.

Had de heer Linsen zich zoo vele werkzaamheden laten welgevallen, welke hem geen ander voordeel gaven dan alleen de voldoening, van iets bij te dragen tot bevordering van het geluk zijner medeburgers, andere betrekkingen, uit zijn sekretariaat voortvloeiende, stelden hem intusschen in ruime mate schadeloos.

Zoo werd er na de inlijving van ons Gewest in Frankrijk een commissie tot aanzuivering (*Commission d'appurement*) benoemd, die belast was om de achterstallige lasten en baten van het voorgaand Bestuur te vereffenen. Linsen werd president der commissie op een jaarlijks appointement van 1500 frank.

Als sekretaris-generaal was hij, volgens de fransche instellingen, notaris van het geheele Departement, en had dijsluitend de hoefogdheid, om 's lands Domainen te verkopen, de domaniale en kerk-tienden te verpachten, 's Lands werken aan de polders en rijkswegen, bruggen en wegen, de fortifikatie-werken en allerlei loverantien aan te besteden. Deze werkzaamheid, aan zijnen post verhouden, gaf hem een zeer groot inkomen. Dit eend nota bleek mij, dat Linsen, voor de verpachte tiende alleen in den zomer van 1812 een salaris f 5614.17. st. 12 rpn. verdiend heeft, en wat hem de aanbesteding van den Koninkr. Weg van Breda, op Sleu-wijk in 1812 en 1813 heeft aangebracht, moet aanzienlijk geweest zijn.

Indien wij al zijne winstgevendige bedieningen te zamen nemen, kan men zeggen, dat weinig betrekkingen zoo gewichtig en tevens zoo voordelig waren als die van sekretaris-generaal. Voeg hierbij de winsten van zijne katoen-fabriek te Grave, die destijds zeer bloeide, en men zal gereedelijk erkennen, dat Linsen in korten tijd een welgesteld man moest worden, die van zijne middelen wederkerig een edel gebruik maakte, met te Grave eene menigte weeschen aan den kost te helpen, en te Heesch de armen daglooner ontharstende met hem werk op zijn huis, aangelegd uitgestrekt landgoed **de Berkt** te verschaffen, en hoe zijne werklieden de mildadigen menschevriend zegenen, daar an is ieder Gravenaar en elk nabuur van zijn landgoed duizendmaal getuige geweest.

Thans komen wij tot de maand December 1813, toen de verbondene mogendheden Noord-Nederland uit de hand der Franschen wrongen, en vele fransche hoofd-ambtenaren de wijk naar hun vaderland deden nemen. Op het aangaan der Pruisen, achte Fremind de Beaumont zich niet veilig binnen 's Hertogenbosch, maar nam de wijk naar Grave (a) en delgeerde aan den heer Linsen zijne magt om in alles te waken voor de belangen des keizerrijks.

Den 11 December begaf hij zich, met deze magt bekleed, naar de prefektur, en bevond, dat de prefekt een aanzienlijk deel van het departementaal Archief op drie karren met zich had genomen. Zijne voorzigtigheid liet aanstonds een proces-verbaal opmaken van den toestand, waarin hij het gevonden had, welke voorzorg hem na de overgave der stad voor groote moeilijkheden gevrijwaard heeft, waarvan hij echter niet geheel is vrijgebleven.

(a) De prefekt van het departement, Baron Froemin de Beaumont, was in deze stad (Grave) van den 12 December tot den 6 Januarij aanwezig en is verder vertrokken met de passerende troepen, onder bevel van den hertog van Tarente, mede de route nemende naar Venlo, en daarna de stad (Grave) sloop was gesloten. Noord- en Zuid-Brab. Paard, 61 500. **Verhaal hierna.**

KORRESPONDENTIE.

Het ingehoudene stuk over de bezuipingen van staat, met het postmerk Nijmegen, wordt niet geplaatst, omdat hetzelfde niet geteekend is en bovendien ongetrukkend is toegezonden.

Advertentien.

Te **Stu Ouderode**, verlangd men een goede kundige **vroedvrouw**. Het jaarwedde belooft f 125.00. -- Sollicitanten kunnen voorzien der nodige getuigschiften van zedelijk gedrag zich vervoegen bij den Burgemeester.

VAN RON.

J. Heynen, Gezigtkundige, en Hoofverrander.

verwittigt het geerde publiek, dat hij slechts voor weinige dagen te spreken is, in het Logement den Gouden Leeuw van den heer CHEVALIER. Zoo als bekend is, zal hij het gevaar wat door het gebruik van ondoelmatige BRILLENGLAZEN kan bevorderd worden trachten voor te komen, de vele ooglijders, mogen tot voorbeeld strekken, die in den afgelopen zomer, bij vreemde Oogtaen vergeefsche hulp hebben ingeroepen, daar de gebreken bij de meeste lijdere ontstaan waren door het misbruik, van schadelijke en ondoelmatige BRILLENGLAZEN; om van die gevaarlijke gevolgen bevrijd te blijven, behoort men met de meeste onzigtigheid te werk te gaan, en van BRILLENGLAZEN, voor ieders gezigt nuttig gebruik te maken.

* * G. VAN DER HEYDEN, Notaris te Ravenstein, zal op Zaterdag den 2 December 1843, des morgens om 10 uren, te Ravenstein bij L. BERBEN, provisioneel en 8 dagen daarna, sloop in het openbaar verkoopen

Een perceel **UITERWAARDS HOOFLAND**, gelegen te **Nagrloo** op de Grootte Weijens, kadastraal bekend onder Sectie A. No. 71, ter grootte van 3 Bunders 4 Roeden 50 Ellen.

Hebbende in de 10 laatste jaren, waarvan het Nagras steeds geweest is, gemiddeld opgebracht f 242.00 sulder.

* * Ontvangt bij **ROGER VAN GULICK**, te 's Bosch.

de nieuwe soorten van SPEELGOEDEREN.

LEEST HIER!

UIT DE HAND TE KOOP

HET LANDGOED GENAAMD DE BERKT.

Bestaande in een zeer aanzienlijk **HEERENHUIS** geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, met **ZES BOUWHOEVEN**, **TWEE BOOMGAARDEN**, beplant met exquisite **FRUITBOOMEN** groot 3 Bunders 30 Roeden 70 Ellen, opgaande **DENNENGOSSCHEN**, **SCHAARBOSSCHEN**, **HOOF**, **ROET** en **TEELANDEN**, **LANEN**, **DREVEN**, beplant met 5650 **BIKENBOOMEN** 1105 **RIJNE DENNENBOOMEN** en 1120 **KANADASCHENBOOMEN**, en **WILDRIJKE JAGT**, te zamen groot 112 Bunders 83 Roeden 42 Ellen, alles staande en gelegen te **Heesch**, Provincie Noord-Brabant, 20 minuten gaans van den grooten Weg van **Grave** bij 's Bosch en 2 1/2 uur van **Utrecht** en **Stad**.

Natere informanten zijn te bekomen bij den Notaris **T. DE JONG** te Heesch, bij wien de **Essen** alwaar dagelijks toegang bijstellen van **aanzijning** en **toespraak** is.

Brieven Franco.

G r a a n m a r k t

te **HERTOGENBOSCH**, van Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 20, 21 en 22 November 1843.

De aanvoer van Rogge was matig, die van Boekweit en haver gering; men heeft de navolgende prijzen per Nederlandsch muid besteed, als:

ROGGE f 4.85 a f 5.35.
BOEKWEIT f 4.30 a f 5.00.
H A V E R f 2.00 a f 2.35.

Rogge en Haver werd tot staande prijzen vlog weggekocht, Boekweit was minder begeerd.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 23 November is geschied 5.07 1/2.

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 24 1/2 Cent
Het — — — — — Bater f 0.56 a f 0.61.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag 22 November 43 Ure.
W. S. 2 1/2 p. Ct. Dito 3 p. Ct. 100. Sine 4 1/2 p. Ct.
94 p. Dito 3 1/2 p. Ct. 78 1/2. Handel. 133 1/2. O. I. 3 p. Ct.
99 p. Aand. Holl. Spoor 57. Afd. 85 p. St. 21 1/2 p. Ct.
Dito Coupon 20 1/2 p. Dito 32 p. Dito 32 p. Dito 32 p. Dito 32 p.
89 1/2 p. 6 p. Amerik. 47. 48. Dito Bank act 6 1/2 p. Brazilien 160 p. M. 77. Mexik. 30 1/2. Peruan 15 1/2. Onb. Dito 9 1/2 p.

Ter Drukk. van D. A. A. DERBOOD, te 's Bosch.